

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 24.4.2007
COM(2007) 210 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

**относно прилагането на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и
Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски
стоки и свързаните с тях гаранции, включително анализ на случая с въвеждане на
пряка отговорност на производителите**

ПРЕДГОВОР

Част I от съобщението докладва за прилагането на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции.

Част II проучва случая с въвеждането на пряка отговорност на производителите в законодателството на ЕС.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР.....	2
Част I — Доклад за изпълнението	4
1. Въведение	4
2. Приложно поле и дефиниции — член 1	4
3. Съответствие с договора — член 2	5
4. Права на потребителя — член 3	7
5. Регресен иск — член 4	8
6. Срокове — член 5, параграф 1	9
7. Задължение за информиране — член 5, параграф 2	9
8. Задължение за доказване — член 5, параграф 3	9
9. Гаранции за потребителя — член 6	10
10. Обвързващ характер на разпоредбите — член 7, параграфи 1 и 2	10
11. Стоки втора употреба — член 7, параграф 1	11
12. Заключение	11
Част II — Пряка отговорност на производителите	11
13. Съществуващо национално законодателство	11
14. Възможно въздействие	12
15. Заключение	13
Приложение I	14
ПРИЛОЖЕНИЕ II	17

ЧАСТ I — ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Всички държави-членки са транспонирали в националното си законодателство Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции („директивата“) (вж. приложение I). В настоящия документ („доклада“) Комисията докладва за прилагането на директивата и проучва случая с въвеждането на пряка отговорност на производителите, както е предвидено в член 12.

Докладът не проучва транспонирането на директивата в националното законодателство на България и Румъния. Все пак, мерките за транспониране, съобщени от тези държави-членки, както е предвидено в Договора за присъединяване², са включени в приложение I.

Докладът проучва също използването от държави-членки на възможността да въведат краен срок, в чиито рамки потребител, който открие дефект, е длъжен да уведоми продавача, съгласно изискванията на член 5, параграф 2. Комисията е публикувала също Зелена книга за преразглеждане на достиженията на правото на Общността за защита на потребителите („Зелената книга“)³. В нея Комисията предлага редица въпроси от общ характер за обществено допитване. Те включват въпроси, свързани с пропуски и регулаторните недостатъци, открити от Комисията при преглеждането на достиженията на правото на Общността за защита на потребителите⁴, в това число и произтичащите от директивата. Комисията призовава всички заинтересовани страни да се отзоват.

При разглеждане на транспонирането на директивата в националните законодателства Комисията често е използвала преводи. Някои от посочените в настоящия доклад проблеми може да се дължат на преводите.

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ДЕФИНИЦИИ — ЧЛЕН 1

Дефинициите за „потребител“ и „продавач“ са предвидени не само в директивата, но и в други актове на Общността в сферата на защитата на потребителите. Проблемите, произтичащи от тези различаващи се дефиниции, са обсъдени в зелената книга.

Дефиницията за „производител“ в член 1, параграф 2, буква г) не е създавала особени проблеми. Повечето държави-членки са следвали в общи линии точно формулировката на директивата. Все пак, законите на Полша и Чешката република трябва да бъдат изяснени. Гърция, Дания и Швеция не са представили на Комисията транспониране на дефиницията. В Латвия дефиницията е разширена, включвайки лица, които възстановяват стоки за продажба.

¹ ОВ L 171 07.7.1999 г., стр. 12.

² ОВ L 157 21.6.2005 г., стр. 11.

³ COM(2006) 744, окончателен.

⁴ Приложение II представлява списък на директивите, които са предмет на преразглеждане.

Приложното поле на директивата се обуславя от дефиницията за „потребителски стоки“ в член 1, параграф 2, буква б). Същият този член прави изключения за стоките, продавани при принудително изпълнение или чрез други съдебни мерки, за вода и газ, когато те не се предлагат за продажба в ограничен обем или определено количество, и за електроенергия. Държавите-членки са транспонирали тази дефиниция по различни начини. Някои държави-членки са спазили директивата, докато други не са използвали изключенията и прилагат съответните закони към всички движими стоки. Освен това в Австрия и Португалия съответният закон се прилага също за потребителски продажби на недвижимо имущество. Гърция и Словения не са представили транспонирането на дефиницията.

Член 1, параграф 4 разширява приложното поле на директивата върху договорите за доставка на потребителски стоки, които са изработени или произведени. Настоящата разпоредба е въведена правилно от повечето държави-членки. Транспонирането на Гърция и Чешката република обаче не отговарят на член 1, параграф 4 и е необходимо пояснение. Литва и Унгария не са транспонирали разширението. Все пак, понятието „потребителски договор“ съгласно техните национални законодателства може да се тълкува като включващ стоки, които са изработени или произведени. Латвийското и словенското транспониране се прилага за услуги, които правят излишно прякото транспониране на този член. Като определя условия в своето законодателство за стоки, които са изработени, транспонирането в Естония на член 1, параграф 4 изглежда с потесен обхват от директивата.

Съгласно член 1, параграф 3 държавите-членки могат да постановят, че изразът „потребителски стоки“ не включва *„стоките втора употреба, продавани на публични търгове, когато потребителите имат възможност да присъстват лично на продажбата“*. Германия, Обединеното кралство, Финландия, Франция и Унгария са използвали тази възможност. Испания е въвела по-ограничено изключване, отнасящо се само за „административни търгове“. Дания, Италия и Швеция не са използвали тази възможност, като вместо това те ограничават отговорността на продавача за стоки, продадени на публични търгове.

Гърция, Дания, Испания, Словения, Унгария, Франция, Чешката република и Швеция не са представили на Комисията транспониране на дефиницията за гаранция в член 1, параграф 2, буква д). Дефиницията в Латвия, Полша и Финландия изглежда недостатъчна и е необходимо пояснение. Германия и Португалия са разширили дефиницията с други гаранции, предлагани на потребителите.

3. СЪОТВЕТСТВИЕ С ДОГОВОРА — ЧЛЕН 2

Член 2 се доближава до националното законодателство относно несъответствието на стоките с договора. Продавачът е длъжен да достави на потребителя стоки, които съответстват на договора (член 2, параграф 1). Член 2, параграф 2 установява презумпцията за съответствие, ако стоките отговарят на изискванията, изброени в букви от а) до г). Проверката на транспонирането показва, че този член като цяло е създал известни проблеми. Отбелязани са някои несъответствия между директивата и транспониращото законодателство. Гърция, Латвия, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия и Словения са въвели тези изисквания чрез отрицание (напр. стоките се считат за несъответстващи на договора, освен ако не отговарят на определени стандарти); други държави-членки не са формулирали своите национални

разпоредби като презумпции (напр. Австрия). И в двата случая националните законодателства отразяват правилно директивата. Германският закон не счита, както изглежда, критерия за съответствие като кумулативен, а по-скоро като заемащ определено място по приоритет, което се нуждае от пояснение. Пояснение е необходимо и от страна на Словакия, която изглежда не използва понятието за стоки, съответстващи на договора.

Транспонирането на член 2, параграф 2, букви от а) до г) не е породило сериозни проблеми. Все пак, за законодателствата на някои държави-членки се изискват допълнителни пояснения. Словения е въвела ограничение върху презумпцията за съответствие във връзка с буква а) относно мостри и образци, а Чешката република не споменава директно за мостри или образци. Във връзка с параграф 2, буква б) според законите в Италия, Латвия, Малта, Словения и Швеция продавачът е обвързан с конкретната цел, за която стоките трябва да са годни, дори ако не е приел изрично тази цел. За разлика от това, Германия, Испания и Нидерландия постановяват, че в договора трябва да се съдържа ясно приемане на специалната цел.

Що се отнася до член 2, параграф 2, буква в) законодателствата на малка част от държавите-членки не са достатъчно ясни и биха могли по тази причина да бъдат тълкувани по начин, който не винаги е съвместим с директивата. Така например транспонирането в Нидерландия не постановява изрично, че изявления на производителя и негови представители следва да се вземат под внимание при преценяване на разумните очаквания на потребителя, а в случая със Словения не е споменато нищо за представители на производителя. И накрая, някои държави-членки са добавили допълнителни изисквания за това, кога една стока се счита, че съответства на договора, напр. Кипър, който изисква да има на разположение резервни части, принадлежности и специализирани техники.

Член 2, параграф 3 излага обстоятелствата, при които продавачът може да бъде освободен от отговорност за несъответствие на стоките. Повечето държави-членки са го транспонирали правилно. Някои са избрали да изменят тази разпоредба (напр. Австрия и Гърция) по начин, който е не по-малко благоприятен за потребителите. Швеция не е съобщила за транспониране на този член.

Моментът във времето, когато потребителят трябва да е уведомен за липсата на съответствие, за да бъде продавачът отговорен, се различава от директивата в няколко държави-членки в ущърб на потребителите. Нито австрийското, нито полското законодателство споменава каквото и да било за този момент, което може да доведе до неблагоприятно за потребителя тълкуване. В случая с Люксембург потребителят не може да предяви иск за дефекти, за които е знаел или за които е трябвало да знае в момента на доставката. В резултат потребителят може да загуби всички права по отношение на очевидните дефекти, които би открил, освен ако не върне незабавно стоките.

Повечето държави-членки са транспонирали точно член 2, параграф 4 относно освобождаването на продавача от отговорност за публични изявления. Някои от тях (напр. Гърция, Словения и Чешката република) са приложили клаузата за минимална хармонизация и са транспонирали само някои от критериите за освобождаване от отговорност или не са въвели нито един от тях. Португалското законодателство изисква допълнителни пояснения, тъй като то дава възможност на страните по договора да ограничат отговорността на продавача с договорна клауза.

Член 2, параграф 5, който постановява, че неправилното инсталиране и неизправностите при инсталирането на потребителските стоки се счита за еквивалентно на липсата на съответствие, не е породил особени проблеми при тълкуването му и е буквално въведен от повечето държави-членки. Други държави-членки (напр. Дания и Обединеното кралство) са транспонирали тази разпоредба косвено, което повдига въпроса дали директивата е била правилно приложена. Литва и Словения не са съобщили на Комисията своите мерки за транспониране.

4. ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛЯ — ЧЛЕН 3

Член 3 предоставя на потребителите определени права пред продавача в случай на несъответствие на стоките („правна гаранция“), като въвежда договорна отговорност на продавача пред потребителя за всяка липса на съответствие, която съществува в момента на доставката на стоките. Директивата не дава дефиниция на доставка, нито разглежда въпроса за прехвърлянето на риска. Всички държави-членки са постановили такава отговорност. Някои от националните законодателства обаче се отклоняват от директивата по отношение на момента във времето, който е приложим при оценката на несъответствието. Съгласно латвийското законодателство например стоките трябва да са в съответствие с договора в момента на „продажбата“, докато унгарското законодателство използва понятието „по време на работа“. Трябва да се поясни, дали тези понятия отговарят на директивата. Според финландските норми съответствието трябва да се прецени в момента на прехвърлянето на риска, което в някои случаи може да стане преди доставката (напр. ако купувачът забави вземането или доставката). Швеция не е съобщила за мерки за прилагането на тази разпоредба. Въпросът за възможна дефиниция на доставката от ЕС се разглежда в зелената книга.

Като цяло член 3, параграфи 2 и 5 не са създали особени проблеми; повечето държави-членки са въвели точно предвидените от директивата обезщетения. Някои държави-членки обаче са приложили клаузата за минимална хармонизация и са въвели изменения в полза на потребителите. В Гърция, Литва, Португалия и Словения⁵ потребителите могат да избират свободно между всички обезщетения. В някои други страни изборът на потребителя е по-ограничен, но е все пак по-широк, отколкото в директивата (вж. по-долу). Финландия е въвела допълнителни права за потребителя: да отстранява сам/а несъответствието и да откаже плащане. Това е възможно и според шведското законодателство. За разлика от това Литва предвижда, както изглежда, само две обезщетения по отношение на хранителните продукти.

Чешкото транспониране както изглежда не дава право на потребителя на намаление на цената или прекратяване на договора, ако продавачът не е поправил или заменил стоките без значителни неудобства за потребителя. В случая със Словакия на потребителите не се дават непосредствени права, ако продавачът не е предоставил обезщетение в разумен срок.

Член 3, параграф 3 прилага проверка за пропорционалност с цел да се определи, дали продавачът е длъжен да приеме съответно обезщетение, поискано от потребителя. Това е породило проблеми при тълкуването. Не е ясно дали тази проверка за

⁵ В Словения анулирането не може да стане, освен ако продавачът е имал поне достатъчно време да предложи ремонт.

пропорционалност се прилага само за избора между „ремонт“ и „замяна“ или може също да включва други обезщетения (напр. намаление на цената и прекратяване на договора). Някои държави-членки са предпочели да пояснят обхвата на проверката или са въвели вариации. Германското транспониране например прилага критерия само при избор между „ремонт“ и „замяна“; законодателството на Ирландия и Обединеното кралство изрично постановява, че трябва да се имат предвид всички форми на обезщетения. Люксембург и Чешката република не са въвели конкретните елементи на критерия за пропорционалност, постановен от директивата.

Последната алинея на член 3, параграф 3, според която ремонтът или замяната следва да се извършва в разумен срок и без значително неудобство за потребителя, е въведена буквално от повечето държави-членки. Словения обаче е предвидила по-широка защита, поставяйки конкретен срок на продавача да задоволи иска за всяко обезщетение (максимум осем дни). Полското и литовско законодателство не споменават за неудобството за потребителя и се нуждаят от допълнителни обяснения. Германия не е съобщила за мярка за транспонирането на тази разпоредба.

Обезщетение следва да се предостави безплатно и продавачът е длъжен да поеме разходите за пощенски услуги, труд и материали (член 3, параграф 4). Това изискване и съпровождащата го дефиниция на термина „безплатно“ са въведени правилно от повечето държави-членки. Някои са предпочели обаче да не въвеждат специалната дефиниция и определят само общо задължение да се предоставят безплатни обезщетения (напр. Чешката република и Швеция). Според германското законодателство, когато потребителските стоки са приведени в съответствие с договора чрез доставка на заменени стоки, продавачът може да поиска обезщетения от потребителя за използването на първоначално доставените стоки, които са се оказали дефектни. Това законодателство изглежда несъвместимо с директивата⁶.

Съгласно член 3, параграф 6 потребителят няма право да анулира договора, ако липсата на съответствие е незначителна. Повечето държави-членки са транспонирали това ограничение. Само Естония, Обединеното кралство, Португалия и Чешката република са приложили клаузата за минимална хармонизация и са предпочели да дадат възможност на потребителя да анулира договора дори в незначителни случаи.

5. РЕГРЕСЕН ИСК — ЧЛЕН 4

Според член 4 крайният продавач, който отговоря пред потребителя поради липса на съответствие, има правото да поиска обезщетения срещу предишни продавачи в същата верига от договори или срещу производителя. Някои държави-членки са транспонирали тази разпоредба правилно; повечето от тях се позовават на общото договорно право за точните условия и изисквания при такъв иск (напр. Австрия и Португалия), докато други предпочитат да регулират този иск пряко при мярката за транспониране (напр. Италия и Унгария). Много държави-членки обаче са предпочели да разчитат единствено на общите договорни принципи и не са транспонирали тази разпоредба (напр. Дания и Обединеното кралство). И двата посочени начина на транспониране са

⁶ Този въпрос е разгледан от Съда на Европейските общности по дело C-404/06, (решението се очаква).

достатъчни, стига да не ограничават правата на крайния продавач съгласно директивата. Словения не е съобщила за мярка за транспониране.

6. СРОКОВЕ — ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 1

Продавачът е отговорен по силата на член 3, когато липсата на съответствие бъде установена до две години след доставката на стоките (член 5, параграф 1). Повечето държави-членки са транспонирали тази разпоредба буквално. Други са предпочели да разчитат на сроковете, които са общо приложими в тяхното договорно право: Ирландия и Обединеното кралство (шест години от доставката и за двете страни) и Финландия (3 години от доставката). Нидерландия е транспонирала двегодишен срок, започващ от нотификацията за неизправността. В Чешката република срокът е различен в зависимост от продавания вид стоки (потребителски стоки — 2 години, храни — 3 седмици, бакалски стоки — 8 дни), което се нуждае от пояснение. Португалското законодателство сякаш отива под нивото на защита, предвидено от директивата, като постановява, че действие следва да се предприеме в срок от 6 месеца от момента, в който потребителят е нотифицирал продавача за неизправността.

Както е предвидено в съображение 18 от директивата, някои държави-членки са въвели конкретни правила за продължаване на срока, през който продавачът е отговорен, докато се опитва да отстрани неизправността (напр. Белгия и Чешката република).

7. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ИНФОРМИРАНЕ — ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 2

Директивата позволява на държавите-членки възможността да предвидят, че с цел да се възползува от своите права, потребителят е длъжен да информира продавача за липсата на съответствие в определен срок (не по-малко от два месеца считано от датата, на която е установил подобна липса на съответствие — член 5, параграф 2).

Всички държави-членки са нотифицирали за мерките за транспониране на тази разпоредба. Шестнадесет са избрали да постановят изискването за информиране. Някои от тези държави-членки не изпълняват това задължение при известни обстоятелства (напр. Дания и Финландия — когато продавачът е постъпил обратно на изискването за добросъвестност или е проявил груба небрежност; Италия — когато неизправността е била известна на продавача). Белгийското законодателство предвижда вариация, съгласно която договорните страни имат възможност да конкретизират наличието, срока за нотифициране (но не по-малко от 2 месеца) и последиците от липсата на нотификация. Съгласно словашкото законодателство потребителите са длъжни да уведомят за евентуална неизправност „без прекалено забавяне“, което може да се тълкува като по-малко от два месеца. Следните държави-членки са предпочели да не използват тази възможност: Австрия, Германия, Гърция, Ирландия, Латвия, Люксембург, Обединеното кралство, Франция и Чешката република.

8. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ДОКАЗВАНЕ — ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 3

Всяка липса на съответствие, която бъде установена в срок от шест месеца след доставката на стоките, се счита за съществувала в момента на доставката, освен ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоките или естеството на несъответствието (член 5, параграф 3). Повечето държави-членки са транспонирали

тази разпоредба правилно. Някои са приложили клаузата за минимална хармонизация и са въвели вариации в полза на потребителите. Португалия е удължила опровержимата презумпция от 6 месеца на 2 години; в Люксембург, Полша и Словения презумпцията се прилага в ситуации, където тя е несъвместима с естеството на стоките или естеството на несъответствието. Литва не е съобщила за мерки за транспониране.

9. ГАРАНЦИИ ЗА ПОТРЕБИТЕЛЯ — ЧЛЕН 6

Освен според стандарта, установен от правната гаранция, продавачът или производителят могат да предложат на потребителите търговска гаранция на доброволна основа. Такава търговска гаранция следва да изпълнява основните стандарти, определени в член 6. Тя трябва да бъде правно обвързваща (член 6, параграф 1) и трябва да предоставя на потребителите определена информация (член 6, параграф 2). По молба на потребителя, гаранцията се предоставя в писмена форма или като част от друг траен носител. Потребителят може винаги да се основава на търговската гаранция дори ако тя нарушава правилата на директивата.

Тези разпоредби са, като цяло, въведени буквално или в много сходен формат от всички държави-членки. Някои от тях са предпочели да допълнят правилата на директивата в полза на потребителите. Така например Малта е постановила допълнително важни правила относно търговските гаранции, а Естония е постановила правила за несъответствия относно съдържанието на гаранцията. Словения и Унгария продължават да използват задължителни гаранции и са транспонирали само частично разпоредби относно търговските гаранции. Не е ясно, дали това отговаря на директивата. Транспонирането в Чешката република изглежда частично и недостатъчно. Литва не е съобщила за мерки за транспониране на член 6.

Член 6, параграф 4 позволява на държавите-членки да изискват гаранциите да бъдат изготвени на определен език. Тази възможност е приложена от Гърция, Дания, Естония, Испания, Италия, Кипър, Люксембург, Малта, Обединеното кралство, Полша, Португалия, Словения и Унгария (за задължителните гаранции). Белгия разчита на законодателство, според което трябва да се използва езикът на региона, където стоките са пуснати на пазара.

10. ОБВЪРЗАЩ ХАРАКТЕР НА РАЗПОРЕДБИТЕ — ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФИ 1 И 2

Съгласно член 7, параграф 1 всички договорни условия, които не допускат или ограничават правата на потребителя, преди липсата на съответствие да стане известна на продавача, не са обвързващи за потребителя. Тази разпоредба е транспонирана стриктно от повечето държави-членки. Латвия не е съобщила за мерки за транспониране.

Освен това съгласно член 7, параграф 2 изборът на правото на държава, която не е членка, не трябва да лишава потребителите от защитата, предоставена им от директивата. Тази разпоредба е транспонирана в повечето държави-членки. Някои от тях са въвели различни дефиниции на „непосредствена свързаност“ на договора с територията на ЕС. Така например Германия и Франция са заимствали фактори от член 5 на Римската конвенция за закона, приложим към договорните задължения. Нидерландското законодателство разглежда обичайното местожителство на

потребителя като свързващ фактор. Латвия, Словения и Чешката република не са съобщили за мерки за транспониране на тази разпоредба.

11. Стоки втора употреба — член 7, параграф 1

Второто изречение на член 7, параграф 1 позволява на държавите-членки да предвидят в случаите на стоки втора употреба, продавачът и потребителят да могат да договорят по-кратък период на отговорност на продавача (но не по-кратък от една година). Този регулативен вариант е използван в Австрия, Белгия, Германия, Испания, Италия, Кипър, Люксембург, Полша, Португалия, Словакия, Словения, Унгария и Чешката република.

12. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Транспонирането на директивата в държавите-членки повдига някои проблеми. Много от тях може да се дължат на регулативни несъответствия в директивата, но други могат още отсега да бъдат считани като неправилно транспониране на директивата. Проверките на транспонирането установиха значителни различия между националните законодателства в резултат на използването на клаузата за минимална хармонизация и различните регулативни варианти, предложени от директивата. В настоящия момент не е ясно до каква степен тези различия засягат правилното функциониране на вътрешния пазар и доверието на потребителите. Резултатите от консултациите в рамките на зелената книга ще дадат информация, която ще помогне да се прецени необходимостта от преразглеждане на директивата.

Част II — Пряка отговорност на производителите

13. Съществуващо национално законодателство

Директивата позволява на потребителя да поиска от продавача обезщетения за липса на съответствие на стоките. Тя не постановява пряка отговорност на производителите. Все пак, директивата изисква от Комисията да проучи случая с въвеждане на пряка отговорност на производителите (ПОП) и, при необходимост, да направи предложение. С цел да се определи законовото положение в ЕС, Комисията изпрати до държавите-членки въпросник за повече информация относно техните законодателства в това отношение. Със същия въпросник Комисията поиска от държавите-членки техните мнения относно въздействието, което пряката отговорност на производителите може да окаже на ниво защита на потребителите и вътрешен пазар. Подобен въпросник бе изпратен на заинтересованите страни.

От седемнадесетте държави-членки отговорили на въпросника, Белгия, Испания, Латвия, Португалия, Финландия и Швеция са въвели различни форми на пряка отговорност на производителите⁷. Условиата за предявяване на пряк иск към производителите се различават значително. Във Финландия и Швеция потребителят

⁷ Може да се окаже, че Франция предоставя пряка отговорност на производителите, въпреки че не е отговорила на въпросника.

може да се обърне към всяко от звената на дистрибуторската верига, в Испания и Латвия потребителят може да предяви иск само към производителя или вносителя; в Португалия той може да се обърне към производителя и неговите представители. В Латвия, Финландия и Швеция потребителят може да предяви иск за всяко от обезщетенията, предвидени в директивата. В Испания и Португалия единствените възможни обезщетения са ремонт и замяна. Освен това във Финландия и Франция исковете на потребителя трябва да се основават на договора, сключен между производителя и неговия контрагент в дистрибуторската верига. В Испания производителят може да поиска обезщетения непосредствено от производителя или вносителя, когато е невъзможно или непропорционално да се искат обезщетения от продавача, например когато продавачът е фалирал или твърдо отказва да се занимава с проблема. Аналогично в Швеция потребителят може да се позове на пряката отговорност на производителите, когато продавачът е фалирал, прекратил е бизнеса си или не може да бъде открит.

Някои от държавите-членки, които не са въвели пряка отговорност на производителите, мислят да я въведат (напр. Унгария) или са постановили правила с подобен ефект (напр. Словения).

14. ВЪЗМОЖНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Заинтересованите страни и държавите-членки имат различни становища относно въздействието на ПОП на ниво защита на потребителя и вътрешен пазар. Повечето държави-членки и някои от заинтересованите страни са на мнение, че ПОП увеличава действително или потенциално защитата на потребителя. Според тях ПОП постановява право на потребителя да предяви регресен иск, ако продавачът не може (или не желае) да разреши жалбите на потребителя. Това представлява важна „предпазна мярка“ за потребителите. Някои държави-членки считат, че производителят има често по-добри възможности от продавача да приведе стоките в съответствие с договора. За разлика от тях по-малка част от държавите-членки и заинтересованите страни считат, че пряката отговорност на производителя няма да увеличи защитата на потребителя, а по-скоро ще създаде несигурност относно приложимия закон и ще забави разрешаването на жалбите на потребителя.

Държавите-членки и заинтересованите страни са разделени по въпроса за възможното въздействие на ПОП върху поведението на потребителя към трансграничното пазаруване. Някои от отговорилите считат, че ПОП ще насърчи потребителите да пазаруват трансгранично, защото за тях ще е по-лесно да се обърнат към местния представител на производителя, вместо към продавач в друга страна. За потребителите ще е по-лесно да определят производителя на дадена стока вместо продавача, тъй като именно производителят е обозначен обикновено на етикета. Други отговорили подчертават, че ПОП няма да повлияе на поведението на потребителите на вътрешния пазар, тъй като те се влияят предимно от икономически фактори. Някои освен това изтъкват, че въвеждането на ПОП може да наруши баланса между различните звена на дистрибуторската верига и да подтикне продавачите да прехвърлят вината за неизправностите на производителя (или на друго звено на веригата). Освен това то би било против принципа на договорните отношения.

По-голямата част от заинтересованите страни и някои държави-членки считат, че ПОП ще бъде значително бреме за фирмите, тъй като производителите ще трябва да създадат

системи за разглеждане на жалбите и да предвидят финансови средства за поемането на тази отговорност. От друга страна, държавите-членки, които вече са въвели ПОП, и по-малката част от заинтересованите страни не споделят тези мнения и изтъкват, че директивата вече постановява отговорност на производителя съгласно член 4. Освен това според тях случаите, където ПОП се прилага на практика, са толкова редки, че не представляват истинско бреме за фирмите.

15. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Съществуването на различни режими на пряката отговорност на производителите представлява потенциален проблем за вътрешния пазар. На сегашния етап обаче Комисията не е в състояние да стигне до окончателни заключения. Няма достатъчно данни, въз основа на които да се реши, дали липсата на правила на ЕС относно пряката отговорност на производителите влияе отрицателно върху доверието на потребителя на вътрешния пазар. По тези причини Комисията реши да не прави предложения и да проучи проблема допълнително в контекста на зелената книга.

Приложение I

Таблица на националните мерки за прилагане на държавите-членки

Държава-членка	Мерки за прилагане, известни на Комисията към 1 април 2006 г.	Дата на влизане на закона в сила
Österreich	Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (ABGB), konsolidiert durch das "Gewährleistungsrecht-Änderungsgesetz" BGBl. Nr. 48/2001, Teil I, 08/05/2001, p. 1019 Konsumentenschutzgesetz (KSchG), BGBl 1979/140	1 януари 2002 г.
Belgique	Loi relative à la protection des consommateurs en cas de vente de biens de consommation, référence de publication du 21/09/2004, page: 68384-68388, num.: Moniteur Belge Entrée en vigueur : 01/01/2005	1 май 2005 г.
България (Bulgaria)	Закон за защита на потребителите, публикуван в Държавен вестник бр. 99 от 9.12.2005 г.	10 юни 2006 г.
Kypros	Ο περί Ορισμένων Πτυχών της Πώλησης Καταναλωτικών Αγαθών και των Συναφών Εγγυήσεων Νόμος του 2000. (N. 7(I)/2000)	28.1.2000 г.
Česká republika	Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění zákona č. 367/2000 Sb., Coll.Laws (CZ) 200 No 99 Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky ve znění zákona č. 226/2003 Sb. Zákon o obecné bezpečnosti výrobků č. 102/2001 Sb.	1 януари 2001 г.
Danmark	Lovbekendtgørelse nr. 237/2003 om køb	28.3.2003 г.
Eesti	Tarbijakaitseadus, Riigi Teataja 1994, No.12, p. 13 Võlaõigusseadus, Riigi Teataja 2002, No. 53, p. 336	1 юли 2002 и 15.4.2004 г.
Suomi	Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38	няма данни
France	Code de Consommation, Loi n° 89-421 du 23 juin 1989 relative à l'information et à la protection des consommateurs ainsi qu'à diverses pratiques commerciales Ordonnance n. 2005-136 du 17 février 2005 relative à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur.	18 февруари 2005 г.

Deutschland	Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), BGBl. I 2002, 42 Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch, BGBl. I 1994, 2494 Produkthaftungsgesetz (ProdHaftG), BGBl. I 1989, 2198 Zivilprozessordnung (ZPO) BGBl. I 1950, 533	1 януари 2002 г.
Ellás	Nomos 2251/94 Prostasia ton katanaloton, FEK A' 191/16.11.1994 ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ, Α –151/1946	21 август 2001 г.
Magyarország	1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről 151/2003. (IX. 22.) Korm. Rendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról, Magyar Közlöny 2003/109 (X.22.) 1997. évi CLV tv. A fogyasztóvédelemről, Magyar Közlöny 1997/119. (XII.23.)	1 юли 2003 г.
Ireland	European Communities (Certain Aspects of the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees) Regulation 2003, S.I. no. 11 of 2003	22 януари 2003 г.
Italia	Decreto Legislativo 6 settembre 2005, n. 206 "Codice del consumo, a norma dell'articolo 7 della legge 29 luglio 2003, n. 229 ex Decreto Legislativo 2 febbraio 2002, n. 24 "Attuazione della direttiva 1999/44/CE su taluni aspetti della vendita e delle garanzie di consumo"	23 октомври 2005 г. (първоначално въведен в декрет, влизащ в сила през март 2002 г.)
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības likums, Latvijas Vēstnesis 1999 No. 104/105	няма данни
Lietuva	Lietuvos Respublikos Civilinis Kodeksas, Valstybės Žinios 2000, 6d, Nr. 74 Lietuvos Respublikos Vartotojų Teisių Gynimo Įstatymas, Valstybės Žinios 2004 72-2496	няма данни
Luxembourg	Loi du 21 avril 2004 relative à la garantie de conformité due par le vendeur de biens meubles corporels, Mémorial 2004 No. 60 Loi du 25 août 1983 relative à la protection juridique du consommateur, Mémorial 1983, p. 1494	1 януари 2005 г.

Malta	Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur Kapitolu 378 tal-Ligijiet ta' Malta, L.M. 2002, 378	15 октомври 2002 г.
Nederland	Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel, Stb (NL) 2004, no. 553	1 май 2003 г.
Polska	Ustawa z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego	1 януари 2003 г.
Portugal	Decreto-Lei n.º 67/2003, de 8 de Abril, Diário da República, I Série-A, n.º 83, 2003.04.08, pp. 2280 et ss. Código Civil (aprovado pelo Decreto-Lei n.º 47 344, de 25 de Novembro de 1966)	9 април 2003 г.
Romania	Lege privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora no. 449/2003 (O.J. 812/18.11.2003)	1 януари 2007 г.
Slovenska republika	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov	няма данни
Slovenija	Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot), UL RS (Uradni list RS) 20/1998 (25/1998 – popr.), UL RS (Uradni list RS) 23/1999, 110/2002, 51/2004	няма данни
España	Ley 23/2003, de garantías en la venta de bienes de consumo, BOE, No. 165, 11.07.2003, p. 27160 et seqq	11 септември 2003 г.
Sverige	Konsumentköplag (1990:932) ändrad genom SFS 2002:587, SFS Lag 1990 No. 932	1 юли 2002 г.
UK	Sale of Goods Act 1979 Supply of Goods (Implied Terms) Act 1973 Supply of Goods and Services Act 1982 The Sale and Supply of Goods to Consumers Regulations 2002	31 март 2003 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Директиви в областта на защита на потребителите, които са предмет на преразглеждане
Директива на Съвета 85/577/ЕИО от 20 декември 1985 г. относно защита на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект, ОВ L 372, 31.12.1985 г., стр. 31.

Директива на Съвета 90/314/ЕИО от 13 юни 1990 г. относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки, ОВ L 158, 23.6.1990 г., стр. 59.

Директива на Съвета 93/13/ЕИО от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29.

Директива на Съвета 94/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 1994 г. относно защитата на купувачите с оглед на определени аспекти от договорите, свързани с придобиването на правото на временно ползване на недвижима собственост, ОВ L 280, 29.10.1994 г., стр. 83.

Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 г. относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние, ОВ L 144, 4.6.1997 г., стр. 19.

Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно защитата на потребителите при обозначаването на цените на стоките, предлагани на потребителите, ОВ L 80, 18.3.1998 г., стр. 27.

Директива 98/27/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите, ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 51.

Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12.